

שנה מציאותית לעולם הווירטואלי

מספר אירועים חשובים שהתרחשו בשנת 2008 בקו התפר שבין האינטרנט לעולם המשפט ישפיעו גם על 2009

/ עו"ד רחל אלקלעי

בתביעה שהוגשה נגד "ניו-יורק טיימס" נטען, כי אתר העיתון מציג קישורים לידיעות שהופיעו באתרי התובעת GateHouse, וכי העתקת הכותרת והשורה הראשונה פוגעת בזכויות היוצרים שלה. אם תתקבל התביעה, יחייב הדבר שינוי רציני של כל מדיניות הקישורים של אתרי אינטרנט אל אתרים אחרים

קשורת ווריון, בגין רישום של 663 שמות מתחם באופן המטעה את המנסים להגיע לאתרים של ווריון. זהו סכום עתק של 50 אלף דולר בגין כל שם מתחם שנגזל.

דואר זבל: גם בתחום זה ניכרת מגמת החמרה בענישה. אתר הרשת החברתית פייסבוק זכה בשלהי 2008 בפיצוי תקדימי בגובה 873 מיליון דולר, בתביעתו נגד ספאמר קנדי שהפיץ דואר זבל לחברי האתר.

גם בישראל ניכרה אשתקד מגמת החמרה עם מפיצי דואר הזבל, עם כניסתו לתוקף בתום השנה של התיקון לחוק התקשורת, האוסר על משלוח דברי פרסומת בדואר אלקטרוני ובאמצעים טכנולוגיים אחרים, מבלי שניתנה הסכמה מפורשת בכתב ומראש של הנמען. נראה, שמאז כניסתו של החוק לתוקף, מסתמנת ירידה דרמטית בזרם הספאם העברי.

בלוגים: בעידן בו בלוגים וצ'אטים משמשים יותר ויותר לתקשורת בין-אישית, החמיר בית המשפט בישראל עם עברייני אשר חדר לבלוג וצ'אט באתר תפוז ולקח לעצמו סמכות ניהול, חסם שלא כדין גולשים וגרם לשיבושי תקשורת.

השופט חנן אפרתי מבית משפט השלום בתל-אביב קבע, כי מעשיו של הנאשם פוגעים בתפעול השוטף של רשת האינטרנט ובאמון המשתמשים ביעילותו של אמצעי תקשורת חשוב זה. לדבריו, החרות להתקשר כדין עם הזולת ברשת האינטרנט, היא פן נוסף של זכות היסוד לחירות וחופש הביטוי. הבלוגים, בהיותם חופשיים מעצם טיבם, תופסים במידה כזו או אחרת את מקומה של העיתונות החופשית. לכן, חשוב במיוחד לשמור על עצמאותם ועל חופש הביטוי בערוץ תקשורת זה, ואין להקל ראש בעבירות אותן ביצע הנאשם. עם זאת, התחשב בית המשפט בנסיבותיו האישיות של הנאשם וגזר עליו עבודות שרות לטובת הציבור, 15 חודשי מאסר על תנאי וקנס בסך 1,500 שקל.

ואני תוהה: מה יועילו כאלו עבודות לשרות הציבור? מן הראוי להחמיר את הענישה עם מי שחודר לאמצעי התקשורת הפרטיים ביותר שלנו, כגון הבלוגים והצ'אט, ולפחות להחמיר את הקנס על מנת שיהיה אמצעי מרתיע מעבריינות דומה. שנת 2009 תעמיד מן הסתם למבחן מקרים דומים. ///

שנת 2009 צפויה להיות שנה נוספת של התפתחויות משפטיות מרתקות בעולם האינטרנטי, כהמשך להתפתחויות שהחלו בשנת 2008.

זכויות יוצרים: שאלה מעניינת שעלתה בשלהי 2008 היתה האם יחול שינוי מהותי בחוקיות הקישורים באינטרנט. בתביעה שהוגשה נגד "ניו-יורק טיימס" נטען, כי אתר העיתון מציג קישורים לידיעות שהופיעו באתרי התובעת GateHouse, וכי העתקת הכותרת והשורה הראשונה פוגעת בזכויות היוצרים שלה. אם תתקבל התביעה, יחייב הדבר שינוי רציני של כל מדיניות הקישורים של אתרי אינטרנט אל אתרים אחרים ועל כן היא עשויה להיות תקדימית.

התפתחות מפתיעה נוספת שאירעה אשתקד בתחום זכויות היוצרים היתה החלטתה של RIAA לחדול ממדיניות הגשת תביעות בגין הפרת זכויות יוצרים כנגד אמריקנים ששיטפו שירים מוגנים באמצעות רשתות לשיתוף קבצים (P2P). במקום הגשת התביעות, מדיניות שהתגלתה כלא יעילה, מתכוונים ראשי תעשיית המוזיקה לשתף פעולה עם ספקיות הגישה לאינטרנט, על מנת לנתק מהרשת משתפי קבצים פיראטיים.

עוד נוסף ומפתיע בתחום זכויות היוצרים היה חתימה על הסכם שיתוף פעולה בין חברת יוניברסל לבין Youtube. בעוד שבעבר נלחמה הוליווד באתרים אשר הפיצו עותקים פיראטיים של סרטים, כעת ניתן לראות את הסרטים באתר באופן חוקי. יוניברסל מעלה את יצירותיה לאתר וחולקת עימו את ההכנסות מפרסום. הערוץ של יוניברסל היה והנצפה ביותר ב-Youtube ב-2008 עם למעלה מ-3 מיליארד צפיות. זהו מודל עסקי מבורך המיטיב עם כל הצדדים.

שותפות זו מעניינת במיוחד גם לאור תביעת מיליארד הדולר שהגישה ענקית המדיה ויאקום נגד Youtube בגין הפרת זכויות יוצרים בתכנים

שבעולותה בשנה החולפת.

סימני מסחר: בארה"ב החמיר בית המשפט בפיצויים בגין גזל שמות מסחר. בשלהי 2008 פסק בית משפט פדרלי בצפון קליפורניה, כי חברת ONLINENIC העוסקת ברישום שמות מתחם, תשלם פיצויים בסך 35 מיליון דולרים לחברת הת-

הכותבת היא בעלי משרד אלקלעי ושות', עורכי דין ועורכי פטנטים, ומרצה באוניברסיטת תל-אביב.